

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO SUOMEN SUSIKANNAN KOOSTA TALVELLA 2015-16

Luonnonvarakeskus (Luke) tuottaa riista- ja kalakantojen kestävän ja monipuolisen hyödyntämisen säätelyn edellyttämät riista- ja kalakantojen arviot ja ennusteet kantojen tilasta, alueellisen ja ajallisen säätelyn edellyttämät saalistilastot sekä huolehtii kannanarvioinnin kehittämisen edellyttämästä tutkimuksesta erityisesti suurpetojen osalta.

Lausuntonaan susikannan tilasta Luke esittää seuraavan.

Suomessa oli helmikuun 21. päivänä 2016 päättyneen kannanhoidollisiin poikkeuslupiin perustuvan metsästyksen jälkeen arviolta 200–235 sutta. Kuluvan metsästysvuoden (1.8.2015 - 31.7.2016) aikana tunnettu kuolleisuus on tämän lausunnon antamiseen mennessä yhteensä 75 susiyksilöä. Tällä perusteella on arvioitavissa Suomessa olleen kuluvan metsästysvuoden alkaessa vähintään 275 – 310 sutta.

Suomen susikannassa oli kannanhoidollisen metsästyksen jälkeen arviolta 37–39 laumaa ja 16 paria. Laumoista 26–27 ja pareista 14 arvioitiin liikkuvan Suomen rajojen sisäpuolella. Suomen ja Venäjän välisen rajan molemmin puolin liikkuvia laumoja oli arviolta 10 ja pareja kaksi. Näiden kokonaisyksilömäärästä laskettiin puolet kuuluvaksi Suomen susikantaan. Susikannassa on laumojen ja parien lisäksi myös yksittäisiä susia, joiden osuus talvella on havaittu olevan 10-20 %. Tämä on otettu huomioon siten, että kokonaiskannan arviossa laumojen ja parien määrään lisätään yksittäiset sudet, joiden osuudeksi määritetään 15 % kokonaiskannasta.

Kannanhoidollisen metsästyksen saalis

Kannanhoidollisessa metsästyksessä (23.1.-21.2.2016) kaadettiin yhteensä 43 sutta. Näitä susia koskeva iänmääritysanalyysi valmistuu myöhemmin. Ikä määritetään USA:ssa iänmäärityksiin erikoistuneessa Matsonin laboratoriossa. Alustavasti arvioitiin kaadetuissa susissa olevan 24 vähintään kaksivuotiaista ja 19 alle kaksivuotiaista yksilöä. Ikäluokka on arvioitu tarkastelemalla kulmahampaan juuren päätä ja hammasluun paksuutta.

Susilaumat ja parit alueittain kannanhoidollisen metsästyksen jälkeen

Susikanta-arvion perustan muodostavat tunnetut laumat ja kaksin liikkuvat sudet, jotka todennäköisesti ovat omaa reviiriään perustavia susipareja. Havainnot yksinään liikkuvista susista muodostavat arvion perustan niillä riistakeskuksen alueilla, joilla laumoja tai reviirillä eläviä pareja ei ole. Kansainvälisten arvioiden mukaan yksinään liikkuvien susien osuus on tasolla 10–20 % talvisesta susikannasta.

Huomattava osa itäisellä valtakunnanrajalla havaituista laumoista ja pareista liikkuu molemmilla puolilla itärajaa. Koko maan kanta-arviossa tällaisten susien yksilömäärästä on laskettu Suomen kantaan kuuluviksi 50 %.

Merkittävä osa susista liikkuu useamman kuin yhden Suomen riistakeskuksen aluetoimiston alueella. Tämän takia on otettava huomioon, että arviot aluetoimistojen alueella liikuskelevien susien lukumääristä **eivät ole summautuvia**. Kannanhoitoalueita koskevat arviot ovat summautuvia, sillä kahdella eri kannanhoitoalueella liikkuva lauma tai pari on laskettu kokonaisuudessaan vain yhden kannanhoitoalueen susikantaan.

Kanta-arviossa on huomioitu v. 2016 kannanhoidollisen metsästyksen tulos ja muu tunnettu kuolleisuus. Kannanhoidollinen metsästys ohjeistettiin kohdistumaan tiettyihin laumoihin. Tarkat reviirirajat on kuitenkin mahdollista määrittää vain GPS-pannoitettujen susien avulla. Etenkin tiheän susikannan alueella ammutun suden kohdistaminen tiettyyn laumaan on vaikeaa. Tämän lausunnon laumakohtaisessa tarkastelussa saalis kohdistetaan parhaan asiantuntemuksen mukaan todennäköiseen laumaan tai alueelle, joka on lähimpänä tunnetun lauman reviiriä.

Sekaannusten välttämiseksi tässä esitetyt laumat on numeroitu järjestysnumerolla. Järjestysnumeroa vastaava lauma on merkitty karttaan (kuva 2). Havainnot on luettu Tassu kirjausjärjestelmästä 21.2.2016 (poikkeus: Etelä-Häme, Renko 29.2.2016).

Etelä-Häme

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 5–7 sutta.

Alueella on yksi susilauma. Uudenmaan puolella, lähellä Etelä-Hämeen rajaa on tehty havainnot susiparista, joka mahdollisesti liikkuu molempien riistakeskusten alueilla.

Lauma numero 1. Laumassa arviolta 3–6 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Rengon ympäristöön. Alueella on tehty runsaasti susilaumahavainnot. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1).

Etelä-Savo

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 2–3 sutta.

Riistakeskus Etelä-Savon alueella on tehty joitakin susilaumahavainnot. Havainnot ovat kuitenkin osoittautuneet yksittäisiksi susihavainnoiksi. Lisäksi yksittäisiä parihavainnot on ilmoitettu sekä Enonkosken että Heinolan alueella. Näitä havainnot ei ole varmennettu.

Kainuu

Riistakeskus Kainuun alueella liikkuu yhteensä 30–35 sutta.

Valtakunnan rajalla liikkuvien laumojen ja parien yhteisestä lukumäärästä on puolet laskettu kuuluvaksi Suomen kantaan.

Poronhoitoalue / Kainuu

Alueella liikkuu 5–6 sutta.

Riistakeskus Kainuun poronhoitoalueella on pääasiassa havaintoja yksittäisistä susista, mutta myös kahdesta parista Suomussalmella, jotka asustavat Venäjän rajan molemmin puolin.

Poronhoitoalueen ulkopuolinen alue

Poronhoitoalueen ulkopuolisella alueella liikkuu yhteensä noin 22–27 sutta.

Alueella on havaintoja viidestä laumasta. Lisäksi varmistettuja parihavaintoja on tehty Sotkamons Hiisijärveltä, Sotkamons ja Kuhmons raja-alueelta Ontojoella sekä Kuhmons Saunajärveltä.

Lauma numero 2. Laumassa arviolta 2–3 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kajaanin eteläosiin. Laumahavaintoja alueelta yli kymmenen. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=4). Lähialueelta liikenteessä on kuollut kaksi sutta ja kannanhoidollisin luvuin on ammuttu yksi susi.

Lauma numero 3. Laumassa arviolta 3–4 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Sotkamons eteläosiin. Marraskuussa laumahavaintoja on kirjattu hyvin, mutta marraskuun jälkeen kirjaukset vähentyneet. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=9).

Lauma numero 4. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Sotkamons, Kuhmons, Nurmeksen ja Valtimons kuntien risteysalueelle. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1, tarkistamaton). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 5. Laumassa arviolta 7 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kuhmons pohjoisosaan. Lauma liikkuu molemmin puolin valtakunnan rajaa. Havaintoja alle kymmenen. Pääosa havainnoista koostuu 5–8 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 8 (n=4). Alueelta on poistettu kolme sutta kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 6. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kuhmons itäosaan. Havaintoja on tehty hyvin lokamarraskuussa, jonka jälkeen havaintoja ei ole kirjattu. Pääosa havainnoista koostuu 3–10 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 10 (n=5). On mahdollista, että lauman numero 7 havaintoja on luettu tähän laumaan liittyvänä. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 7. Laumassa arviolta 4 sutta. Rajalauma.

Neljän suden rajalauma havaittu susimerkintöjen yhteydessä. Havainnot keskittyvät valtakunnanrajan läheisyyteen, ja lauma liikkuu molemmin puolin valtakunnan rajaa.

Keski-Suomi

Riistakeskuksen alueella liikkuu noin 2–3 sutta.

Riistakeskus Keski-Suomen alueella on tehty vain muutama parihavainto ja havaintoja yksittäisistä susista. Näitä havaintoja ei ole varmennettu.

Kaakkois-Suomi

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 7–8 sutta.

Riistakeskus Kaakkois-Suomen alueella on tehty havaintoja yhdestä susilaumasta.

Lauma numero 8. Laumassa arviolta 5-7 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Lappeenrannan ja Venäjän rajan väliselle alueelle ja lauma elää osan aikaa Venäjän puolella. Alueella on tehty laumahavaintoja runsaasti. Pääosa niistä koostuu 4–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 7 (n=2).

Havaintoja on kirjattu myös yksittäisistä susista.

Lappi

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 3–6 sutta.

Riistakeskus Lapin alueella on kanta-arvion muodostamisen aikaan havaintoja kirjattu lähinnä yksittäisistä susista. Syksyllä 2015 alueella oli havaintoja yli kymmenestä sudesta ja myös pareina liikkuvista susista tehtiin havaintoja. Havainnointiverkosto on Lapissa kuitenkin selvästi muuta maata harvempi, minkä vuoksi kaikkia alueella liikkuvia susia ei välttämättä havaita.

Susia on kaadettu talven mittaan vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla 9 kpl, pääsääntöisesti lähellä itäistä rajaamme.

Oulu

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 30–34 sutta.

Poronhoitoalue/ Oulu

Alueella liikkuu 2–4 sutta.

Riistakeskus Oulun poronhoitoalueella on pääasiassa havaintoja yksittäisistä susista, jotka liikkuvat Taivalkosken ja Kuusamon alueilla. Vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla on alueelta poistettu yhteensä kolme sutta.

Poronhoitoalueen ulkopuolinen alue

Poronhoitoalueen ulkopuolisella alueella liikkuu yhteensä noin 25–30 sutta.

Alueella on havaintoja ainakin viidestä laumasta. Lisäksi varmistettuja parihavaintoja on tehty Kalajoki-Alavieska rhy:n alueella ja Utajärven rhy:n eteläosissa. Utajärvellä on syyskuussa 2015 ammuttu yksi susi (pakkotila).

Lauma numero 9. Laumassa arviolta 5 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Pyhäjärven rhy:n ympäristöön. Kirjattuja laumahavaintoja on alle kymmenen. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=3, tarkistamattomia havaintoja).

Alueelta on kerätty kaksi ulostenäytettä, jotka on määritetty kahdeksi eri susiyksilöksi.

Lauma numero 10. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Kärämäen rhy:n ympäristöön. Alueelta on runsaasti laumahavaintoja. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=3). Alueelta on kerätty kaksi ulostenäytteistä, joista toinen on määritetty sudeksi ja toinen koiraksi.

Alueelta on poistettu yksi susi vahinkoperusteisella ja yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 11. Laumassa arviolta 5 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Raahen ja Oulaisten rhy:n ympäristöön. Alueelta on kirjattu runsaasti laumahavaintoja. Pääosa havainnoista koostuu 4–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 7 (n=1). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 12. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Piippolan seudun ja Siikajokilaakson rhy:n ympäristöön. Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1, tarkistamaton). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 13. Laumassa arviolta 2–3 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Piippolan seudun ja Vuolijoen (Riistakeskus Kainuu) rhy:n ympäristöön. Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=17). Viimeaikaisissa jälkitarkistuksissa on tehty havaintoja vain kahdesta sudesta. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla.

Pohjanmaa

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 18–20 sutta.

Alueella on tehty havaintoja kolmesta laumasta. Lisäksi varmistettuja parihavaintoja on Jalasjärven ja Ullava-Kannus-Toholampi alueella. On mahdollista, että Riistakeskus Oulun alueella (Sievi-Alavieska) oleva pari vierailee Pohjanmaan puolella.

Lauma numero 14. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Teuvan ja Kauhajoen rhy:n ympäristöön. Laumahavaintoja on kymmenkunta. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 4 (n=3).

Lauma numero 15. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Perhon ja Halsuan rhy:n ympäristöön. Laumahavaintoja alle kymmenen. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=1). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 16. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät lähinnä Toholammin ja Lestijärven rhy:n ympäristöön. Laumahavaintoja on tullut runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1, tarkistamaton). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Pohjois-Karjala

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 50–55 sutta.

Alueella on tehty havaintoja ainakin 13 susilaumasta, joista kahdeksan sijaitsee valtakunnan rajalla osittain Venäjän puolella. Lisäksi varmistettuja parihavaintoja on Polvijärvi-Juuka, Eno ja Ilomantsi-Lieksa välisellä alueella.

Lauma numero 4. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Sotkamon, Kuhmon, Nurmeksen ja Valtimon kuntien risteysalueelle. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1, tarkistamaton). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 17. Laumassa arviolta 6 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Lieksan rhy:n alueelle. Sudet vierailevat myös Kainuun puolella (Kuhmo) ja valtakunnan rajan Venäjän puolella. Laumahavaintoja on tehty kymmenkunta. Pääosa havainnoista koostuu 3–6 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=3). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 18. Laumassa arviolta 4 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Lieksan ja Nurmeksen rhy:n alueelle. Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–6 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto 8 (n=2). Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla ja kaksi poliisin määräyksellä.

Lauma numero 19. Laumassa arviolta 5 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Juukan rhy:n alueelle. Havaintoja on tehty myös Rautavaaran puolelta (RK Pohjois-Savo). Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurimmat yksilömäärät/havainto ovat 12 ja 9 (n=1 ja 1, molemmat tarkistamatta). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 20. Laumassa arviolta 5 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Lieksan rhy:n alueelle. Lauma asustaa valtakunnan rajan molemmin puolin. Laumahavaintoja on kirjattu kymmenkunta. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=9).

Lauma numero 21. Laumassa arviolta 3 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Lieksan ja Ilomantsin rhy:n alueelle. Lauma asustaa valtakunnan rajan molemmin puolin. Laumahavaintoja on kirjattu kymmenkunta. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=1).

Lauma numero 22. Laumassa arviolta 5 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Ilomantsin rhy:n alueelle. Lauma asustaa valtakunnan rajan molemmin puolin. Laumahavaintoja on kirjattu kymmenkunta. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 4 (n=4). Alueelta on poistettu yksi susi poliisin määräyksellä.

Lauma numero 23. Laumassa arviolta 3 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Ilomantsin rhy:n alueelle. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla, yksi poliisin määräyksellä ja yksi löytyi kuolleena.

Lauma numero 24. Laumassa arviolta 4 sutta. Rajalauma

Havainnot keskittyvät pääasiassa Ilomantsin rhy:n alueelle. Lauma asustaa molemmin puolin valtakunnan rajaa. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=3).

Lauma numero 25. Laumassa arviolta 4 sutta. Rajalauma

Havainnot keskittyvät pääasiassa Ilomantsin rhy:n alueelle. Lauma asustaa molemmin puolin valtakunnan rajaa. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=2).

Lauma numero 26. Alueella 1-2 laumassa arviolta 10-12 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Ilomantsin ja Tuupovaaran rhy:n alueelle. Lauma asustaa molemmin puolin valtakunnan rajaa. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–6 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 12 (n=1). Alueelta on kerätty 12 ulostenäytettä. Viiden näytteen kohdalla ei määrittystä voitu suorittaa ja seitsemän näytteistä määritettiin sudeksi, neljäksi eri yksilöksi. Alueen susien yksilömäärä voi myös koostua kahdesta erikseen kulkevasta ryhmästä/laumasta (6 yksilöä ja 4 yksilöä) sekä yhdestä susiparista. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla ja yksi poliisin määräyksellä.

Lauma numero 27. Alueella 1-2 laumassa arviolta 7-8 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Tohmajärvi-Värtsilä rhy:n alueelle. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3-5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 5 (n=8). Alueelta on kerätty 25 suden ulostenäytettä. Kahdeksan näytteen kohdalla ei määrittystä voitu suorittaa ja 17 näytteistä määritettiin kahdeksi eri susiyksilöksi.

Alueen susien yksilömäärä voi myös koostua kahdesta erikseen kulkevasta ryhmästä/laumasta. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla, kaksi poliisin määräyksellä ja liikenteessä on kuollut yksi susi.

Lauma numero 28. Laumassa arviolta 3 sutta. Rajalauma.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kiteen ja Tohmajärvi-Värtsilä rhy:n alueelle. Lauma asustaa molemmiin puolin valtakunnan rajaa. Laumahavaintoja on kirjattu alle kymmenen. Pääosa havainnoista koostuu 3 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 3 (n=5). Alueelta kerätyistä suden ulostenäytteistä on analysoitu yhdeksän kappaletta. Yhden näytteen kohdalla ei määrittystä voitu suorittaa ja kahdeksan näytteistä määritettiin sudeksi, kolmeksi eri yksilöksi.

Pohjois-Häme

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 6-8 sutta.

Alueella on havaittu yksi lauma. Lisäksi alueella on myös muutamia parihavaintoja, joita ei ole pystytty varmentamaan.

Lauma numero 29. Laumassa arviolta 4-5 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Teiskon, Längelmäveden ja Ruoveden rhy:n alueille. Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3-4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 4 (n=5). Alueelta kerätyistä suden ulostenäytteistä on analysoitu kolme kappaletta, jotka ovat kahdesta eri yksilöstä.

Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Pohjois-Savo

Riistakeskuksen alueella liikkuu yhteensä 20-26 sutta.

Alueella on neljä laumaa ja yksi varmistettu parihavainto Sonkajärvellä.

Lauma numero 30. Laumassa arviolta 5-7 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kiuruvesi-Vieremä -alueelle (vierailevat myös riistakeskus Oulun puolella). Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 4-7 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 9 (n=1).

Lauma koostuu vähintään viidestä sudesta mutta alueella on tehty erillisiä havaintoja myös kahdesta erikseen liikkuvasta sudesta. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisin luvuin ja yksi susi poliisin määräyksellä.

Lauma numero 31. Laumassa arviolta 5-7 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Vieremä-Vuolijoki-Kajaani alueille (lauma asustaa myös riistakeskus Kainuun puolella). Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3-5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 9 (n=1, tarkistamaton). Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla ja yksi poliisin määräyksellä.

Lauma numero 32. Laumassa arviolta 4-6 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Rautavaaran ja Varpaisjärven alueilla. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3-5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 8 (n=1). Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisin luvuin.

Lauma numero 33. Laumassa arviolta 3–4 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Rautavaaran ja Varpaisjärven rhy:n alueille. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–5 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 6 (n=1). Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Rannikko-Pohjanmaa

Riistakeskuksen alueella liikkuu noin 2–3 sutta.

Riistakeskus Rannikko-Pohjanmaan alueella on tehty vain muutama parihavainto ja havaintoja yksittäisistä susista. Näitä havaintoja ei ole varmennettu.

Satakunta

Riistakeskuksen alueella liikkuu noin 8–10 sutta.

Alueella on tehty havaintoja yhdestä susilaumasta. Lisäksi varmistettuja parihavaintoja on Kankaanpään kaakkoispuolisella alueella.

Lauma numero 34. Laumassa arviolta 5–6 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Säskylä-Köyliön ja Alasatakunnan rhy:n alueille. Laumahavaintoja on kirjattu runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–6 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 7 (n=8). Alueelta kerätyistä suden ulostenäytteistä on ehditty analysoida neljä kappaletta. Kolmen näytteen kohdalla ei määrittystä voitu suorittaa ja yksi oli suden. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla.

Uusimaa

Riistakeskuksen alueella liikkuu noin 12–14 sutta.

Riistakeskus Uusimaan alueella on yhden lauman (yhteinen Riistakeskus Varsinais-Suomen kanssa) lisäksi tehty varmistettuja parihavaintoja sekä Nummelan läheisyydestä että Nummi-Pusulan pohjoisosasta.

Lauma numero 35. Laumassa arviolta 8–9 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kiskon ja Tenholan rhy:n alueille. Laumahavaintoja on tehty runsaasti. Pääosa havainnoista koostuu 3–6 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 10 (n=1, tarkistamaton). Alueelta kerätyistä suden ulostenäytteistä on analysoitu 47 kappaletta. 19 näytteestä ei määrittystä voitu tehdä, 27 näytteistä oli seitsemästä eri susiyskilöstä. Lisäksi yksi näytteistä oli koiran uloste. Alueelta on poistettu yksi susi kannanhoidollisella luvalla.

Varsinais-Suomi

Riistakeskuksen alueella liikkuu noin 20–25 sutta.

Riistakeskus Varsinais-Suomi alueella on kahden oman lauman lisäksi kolmas, joka on yhteinen Riistakeskus Uusimaan kanssa. Lisäksi välittömästi Uudenmaan puolella (Nummi-Pusula) on havaintoja susiparista, joka voi liikkua myös Varsinais-Suomen puolella.

Lauma numero 36. Laumassa arviolta 6–7 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Masku-Mynämäki alueelle. Pääosa havainnoista koostuu 3–4 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 7 (n=1). Alueelta kerätyistä suden ulostenäytteistä on analysoitu 30 kappaletta. Yhdentoista näytteen kohdalla ei määrittystä voitu suorittaa ja 19 näytteistä määritettiin sudeksi, yhdeksäksi eri yksilöksi. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla.

Lauma numero 37. Laumassa arviolta 7–8 sutta.

Havainnot keskittyvät pääasiassa Kiskon ja Tenholan rhy:n alueille. Pääosa havainnoista koostuu 5–6 yksilöstä/havainto. Suurin yksilömäärä/havainto on 8 (n=4). Alueelta kerätyistä suden ulostenäytteistä on analysoitu 32 kappaletta. Seitsemän näytteen kohdalla ei määrittystä voitu suorittaa ja 25 näytettä peräisin kahdeksaksi eri susiyskilöstä. Alueelta on poistettu kaksi sutta kannanhoidollisella luvalla.

Susitilanne kannanhoitoalueittain

Läntisen Suomen kannanhoitoalueen laumojen ja mahdollisten parien yhteinen susimäärä on noin 79–89 yksilöä. Yhteensä kannanhoitoalueella on 90–105 sutta**.

Itäisen Suomen kannanhoitoalueen pääasiassa Suomen puolella liikkuvissa laumoissa ja mahdollisissa pariskunnissa on yhteensä 62–73 sutta. Tunnetuissa Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin liikkuvissa laumoissa on yhteensä 28–30 yksilöä*. Yhteensä kannanhoitoalueella on 105–120 sutta**.

Poronhoitoalueella liikkuvien, reviiriä muodostamattomien susien määrään vaikuttaa Venäjältä ja alueen eteläpuolelta saapuvien yksilöiden määrä, jossa voi vuodenaikaisesti olla suurtakin vaihtelua. Poronhoitoalueen susikannan kooksi arvioidaan 5–10 yksilöä.

Metsästyskauden jälkeinen tilanne kannanhoitoalueittain ja koko maassa

Kannanhoitoalue	Laumat/ niissä susia yhteensä	Parit	Valtakunnan rajan laumat / niissä susia yht*.	Valtakun- nan raja, parit*	Susia yhteensä*
Poronhoitoalue	- / -	-	- / -	2	5 – 10***
Itäinen Suomi	12–13 / 48– 59	7	11–12 / 28– 30	-	105 – 120**
Läntinen Suomi	14 / 65–75	7	-	-	90 – 105**
YHTEENSÄ					200 – 235**

*Valtakunnan rajalla liikkuvien laumojen ja parien yhteisestä susien määrästä on puolet laskettu kuuluvaksi Suomen kantaan.

**Susikannasta on havaittu 15 % olevan yksinään liikkuvia yksilöitä.

***Lukumääräarvion haarukka ottaa huomioon sen, että yksinään liikkuvien osuus olisi tavanomaista suurempi.

Suomessa susikannan koko helmikuussa 2016 oli 200–235 laumoissa, pareina tai yksin liikkuvaa sutta. Ottamalla kanta-arvioon mukaan kaikki Suomen ja Venäjän välisen rajan molemmin puolin liikkuvien laumojen sudet, saadaan kokonaisyksilömääräksi 230–270 sutta.

Tilanne vuonna 2015 / viite: Luken lausunto 19.1.2015 (tilanne ennen metsästyskautta)

Kannanhoitoalue	Laumat/ niissä susia yhteensä	Parit	Valtakunnan rajan laumat / niissä susia yht*.	Valtakunnan raja, parit*	Susia yhteensä*
Poronhoitoalue	- / -	1	1 / 5	-	7 – 14***
Itäinen Suomi	15 / 80– 85	8	7 / 17–21	-	130 – 140**
Läntinen Suomi	12 / 62– 69	5	-	-	83 – 91**
YHTEENSÄ					220 – 245***

*Valtakunnan rajalla liikkuvien laumojen ja parien yhteisestä susien määrästä on puolet laskettu kuuluvaksi Suomen kantaan.

**Susikannasta on havaittu 15 % olevan yksinään liikkuvia yksilöitä.

***Lukumääräarvion haarukka ottaa huomioon sen, että yksinään liikkuvien osuus olisi tavanomaista suurempi.

Tausta-aineisto, DNA-näytteet ja tunnettu kuolleisuus

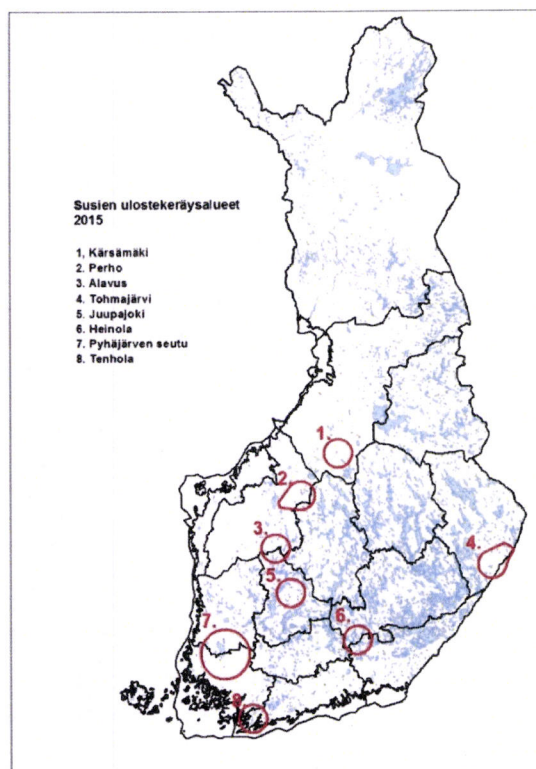
Luke valmisti susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti ensimmäisen (3.11.2015) ja toisen väliarvion (10.12.2015, Luke 2061/00 04 05/2015) susikannan tilasta. Väliarvioissa selvitettiin laumojen lukumäärä ja sijoittuminen Suomessa, mutta ei otettu kantaa susiyksilöiden lukumäärään.

Tämä lausunto perustuu pääosin susilaumojen määrästä ja sijainnista 10.12.2015 annettuun väliarvioon. Suurpetohavaintojen keruujärjestelmä Tassuun kirjatuihin susihavainnoista on huomioitu 1.8.2015 – 21.2.2016 välinen ajanjakso. Viivästetyn tallentamisen takia Etelä-Hämeestä havaintojakso päättyi 29.2.2016.

Koko maasta saatujen havaintojen yhteismäärä oli 6 554. Havainnot jaettiin yksilömäärän mukaan yksittäisiin havaintoihin ($n = 3\,885$), parihavaintoihin ($n = 1\,413$) ja laumahavaintoihin (havainnot kolmesta tai useammasta yksilöstä, $n = 1\,256$). Havaintoja tarkasteltiin rinnakkain Suomen riistakeskuksen aluetoimistojen ja riistanhoitoyhdistysten omalta alueeltaan laatiman yhteenvedon sekä GPS-pannoitettujen susien paikannustietojen kanssa. Lisäksi Suomen susikannan ydinalueilla (Kainuu, Ylä-Savo, Pohjois-Karjala, Satakunta ja Varsinais-Suomi) Luke suoritti joulu- ja helmikuun välisenä aikana omaa maastoseurantaa.

Suurin osa Tassu-järjestelmään kirjatuihin havainnoista on tehty ennen kannanhoidollisen metsästyksen alkua. Metsästyksen päätyttyä monen lauman yksilöt ovat hajaantuneet eri puolille reviiriä, mikä on vaikeuttanut lauman koon arviointia. Osasta laumojen havaintoja ei ole kirjattu pyyntilupapäätösten julkistamisen jälkeen lainkaan. Kaikilta osin Tassu-havainnot eivät tue riistakeskuksen aluetoimistojen ja riistanhoitoyhdistysten yhteenvedon. Epäselvissä tilanteissa tässä kanta-arviossa on huomioitu alueensa kokonaistilanteesta yhteenvedon tehneen aluetoimiston/rhy:n arvio, ellei Luken omaa maastoarviota ole ollut käytettävissä. Laumojen koon ja susiparien määrän arviointi onkin ollut aiempia vuosia vaikeampaa, mikä näkyy osassa laumoista suurena lauman kokoarvion vaihteluvälinä.

Kannanhoitosuunnitelman suositusten mukaisesti Luke aloitti v. 2015 GPS-seurannan rinnalla hankkeen DNA-tunnistukseen perustuvan menetelmän kehittämiseksi kannanarvioinnin avuksi. Ensimmäisenä vuonna keskityttiin luomaan keräysorganisaatio ja testaamaan sitä kahdeksalla eri keräysalueella (kuva 1). Valmistuneita tuloksia käytettiin yhtenä lähdeaineistona (taulukko 1). Näytteeksi kerättiin kaikkiaan 239 suden ulostetta. Analysoiduista näytteistä 169 onnistuttiin eristämään DNA. Onnistuneista näytteistä tunnistettiin yhteensä 40 eri susiyksilöä. Lisäksi näytteitä oli 3 koirasta. Koirasusista ei näytteitä ollut kerättyjen joukossa. Näytteiden analysointi ja tulosten käsittely jatkuu edelleen. Tulokset on julkaistu myös Riistahavainnot.fi -sivustolla.

Kuva 1. Susinäytteiden DNA-keräysalueiden sijainnit.

Taulukko 1. Suden ulostekeräyksen tuloksia.

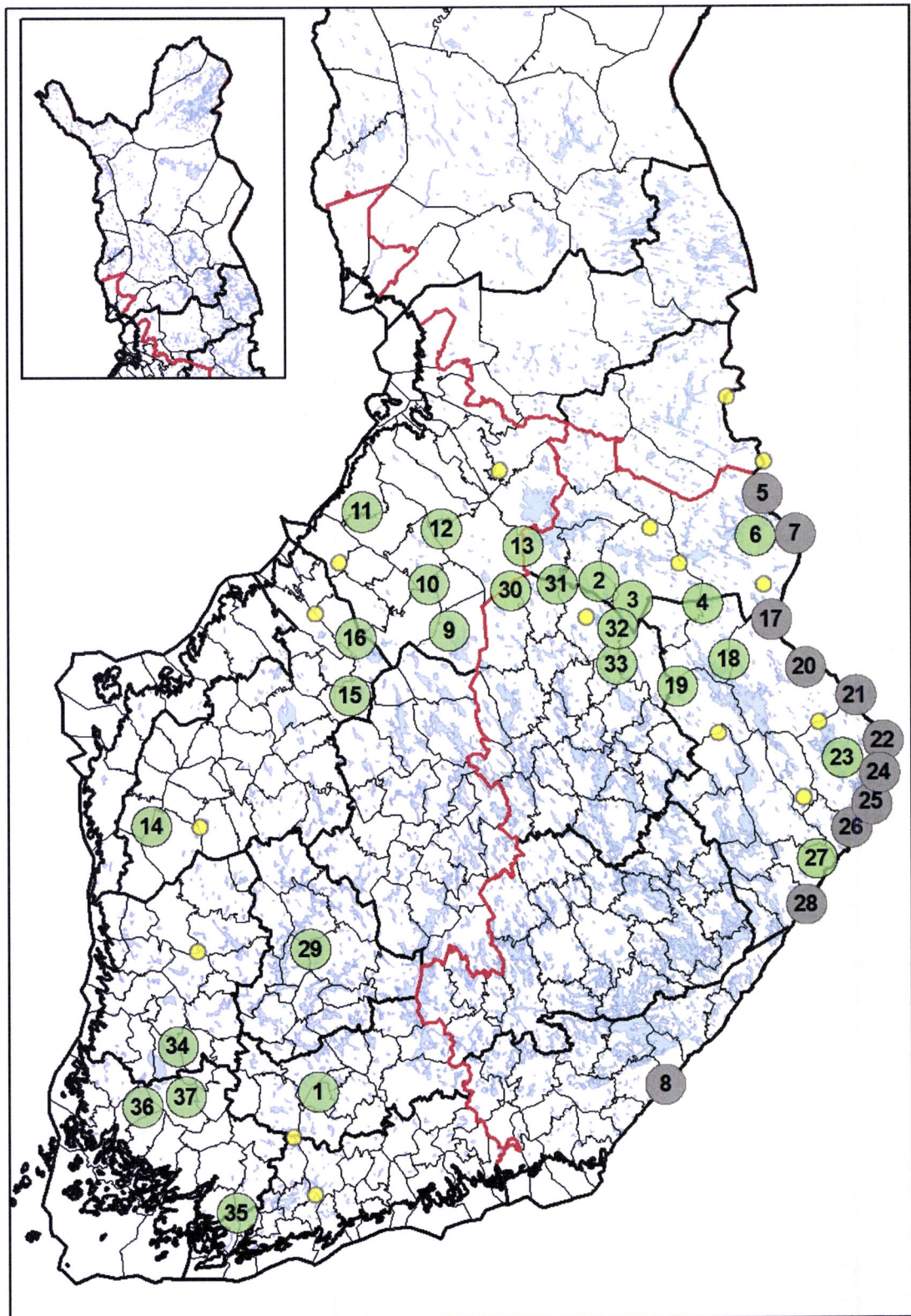
Keräysalue	Näytteitä (kpl)	Näytteet, joista saatiin DNA (kpl)	Eri susi yksilöitä (kpl)	muuta
1. Kärämäki	4	4	3	1 näyte koirasta
2. Perho	Ei näytteitä			
3. Alavus	5	4	2	
4. Tohmajärvi	45	32	9	
5. Juupajoki	5	5	3	
6. Heinola	Ei näytteitä			
7. Pyhäjärven seutu	107	81	25	
8. Tenhola	73	43	7 (8)*	2 näyte koirasta

*(1 näyte odottaa varmistusta)

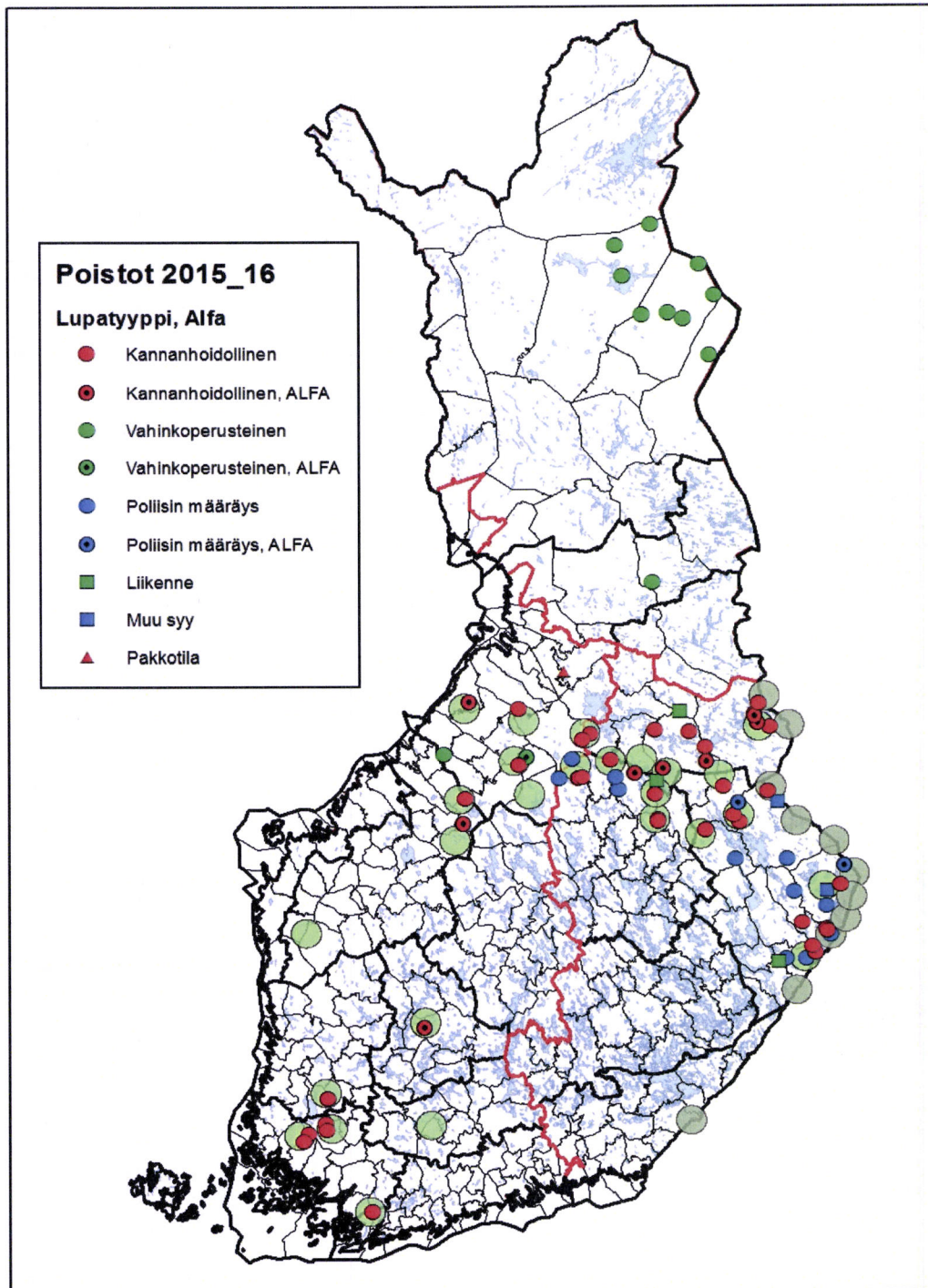
Tässä lausunnossa on huomioitu myös metsästysvuoden aikana kannanhoidollisen metsästyksen tai muun syyn kautta kuolleiden susien määrä. Yhteensä 75 suden kuolinsyy, sukupuoli ja naaraiden osalta pääteltävissä oleva alfa-status on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Susien tunnettu kuolleisuus metsästysvuonna 2015-16 (29.02.2016 mennessä tiedossa olleet). Urosten osalta alfa-status voitiin määritellä vain yhdeltä, pannoitetulta urokselta.

Lupatyyppi/kuolinsyy	RK Aluetoimisto	lkm	Sukupuoli/ lkm	Tunnettu alfastatus
Kannanhoidollinen	Kainuu	11	N/4, U/7	Alfat: 3 N, 1 U (uros on pannoitettu yksilö)
Kannanhoidollinen	Oulu	4	N/1, U/3	Alfat: 1 N
Kannanhoidollinen	Pohjanmaa	2	N/1, U/1	Alfat: 1 N
Kannanhoidollinen	Pohjois-Häme	1	N/1	Alfat: 1 N
Kannanhoidollinen	Pohjois-Karjala	11	N/5, U/6	
Kannanhoidollinen	Pohjois-Savo	7	N/4, U/3	Alfat: 2 N
Kannanhoidollinen	Satakunta	2	N/1, U/1	
Kannanhoidollinen	Uusimaa	1	U/1	
Kannanhoidollinen	Varsinais-Suomi	4	N/1, U/3	
Vahinkoperusteinen	Lappi	9	N/1, U/8	
Vahinkoperusteinen	Oulu	3	N/2, U/1	Alfat: 1 N
Poliisin määräys	Pohjois-Karjala	9	N/6, U/3	Alfat: 2 N
Poliisin määräys	Pohjois-Savo	3	U/3	
	Pohjois-			
Poliisin määräys	Savo/Oulu	1	U/1	
Liikenne	Kainuu	2	U/2	
Liikenne	Oulu	1	N/1	
Liikenne	Pohjois-Karjala	1	U/1	
Muu syy	Pohjois-Karjala	2	N/2	
Pakko tila	Oulu	1	U/1	

Kuva 2. Susi- ja rajalaumat sekä susiparit tammi-helmikuussa 2016. Vihreät symbolit viittaavat tunnettuihin laumoihin, harmaat rajalaumoihin ja keltaiset pareihin. Symbolin numero viittaa tekstissä käytettyyn numerointiin.

Kuva 3. Metsästysaikana kaadetut sudet ja tunnetut susipoistumat 1.8.2015 – 29.2.2016. Kartassa merkittynä tunnetut susireviirit vihreällä ja rajalaumat harmaalla symbolilla.

Yksikönjohtaja

Markku Järvenpää

Lausunnon vastuuvastavalmistelijä/lisätietoja: tutkija Samuli Heikkinen, Luonnonvarakeskus, Luonnonvarat ja biotuotanto -yksikkö